

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренцијски савјет

З А К Л Ј У Ч А К

о одбацивању Пријаве концентрације између привредних субјеката Мјешовити холдинг „Електропривреда Републике Српске“ матично предузеће а.д. Требиње, Босна и Херцеговина и „Хрватска електропривреда“ д.д. Загреб, Република Хрватска

**Сарајево,
децембар, 2012. године**

Број: 03-26-1-016-10-III/12
Сарајево, 20. децембар 2012. године

У складу са чланом 25. став (1) тачка е), а на основу члана 42. став (2), у вези с чланом 12. и 14. Закона о конкуренцији («Службене новине БиХ», бр. 48/05, 76/07 и 80/09), а рјешавајући по Пријави концентрације привредних субјеката Мјешовити холдинг „Електропривреда Републике Српске“ Матично предузеће а.д. Требиње ул. Степе Степановића б.б. Требиње, Босна и Херцеговина и „Хрватска електропривреда“ д.д. Загреб, ул. Града Вуковара бр. 37, Загреб, Република Хрватска, које заступа адвокат Југослав Милановић, адвокат из Требиња, ул. Луке Петковића бр. 1., Требиње, запримљеној дана 11. октобра 2012. године под бројем: 03-26-1-016-III/12, Конкyрeнцијски савјет, на 49. (четрдесетдеветој) сједници одржаној дана 20. децембра 2012. године, је донијело

ЗАКЉУЧАК

1. Одбацује се Пријава концентрације привредних субјеката Мјешовити холдинг „Електропривреда Републике Српске“ Матично предузеће а.д. Требиње ул. Степе Степановића б.б. Требиње, Босна и Херцеговина и „Хрватска електропривреда“ д.д. Загреб, ул. Града Вуковара бр. 37, Загреб, Република Хрватска, ради непостојања обавезе пријаве концентрације у смислу члана 14. став (1) Закона о конкуренцији.
2. Овај Закључак биће објављен у «Службеним новинама БиХ», службеним новинама ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

Конкyрeнцијски савјет је запримио 11. октобра 2012. године Пријаву концентрације (у даљем тексту: Пријава) од стране привредних субјеката Мјешовити холдинг „Електропривреда Републике Српске“ Матично предузеће а.д. Требиње ул. Степе Степановића б.б. Требиње, Босна и Херцеговина (у даљем тексту: ЕП РС Требиње) и „Хрватска електропривреда“ д.д. Загреб, ул. Града Вуковара бр. 37, Загреб, Република Хрватска (у даљем тексту: ХЕП Загреб), (у даљем тексту за оба: Подносиоци Пријаве) које заступа адвокат Југослав Милановић, адвокат из Требиња, ул. Луке Петковића бр. 1., Требиње, поднесена на темељу (..)**¹ између Подносиоца Пријаве.

Пријава концентрације је поднесена у смислу члана 16. став (2) Закона.

Увидом у поднесену Пријаву утврђено је да иста није потпуна, у смислу члана 30. став (1) Закона о конкуренцији (у даљем тексту: Закон) и члана 9. и 11. Одлуке о начину

¹ (..)**-подаци представљају пословну тајну у смислу чланка 38. Закона о конкуренцији.

подношења пријаве и критеријима за оцјену концентрација привредних субјекта («Службене новине БиХ», број 34/10), те је Конкурентијски савјет, у складу са чланом 31. истог Закона, затражио допуну дана 15. новембра 2012. године, актом број: 03-26-1-016-1-П/12.

Подносиоци пријаве, у смислу члана 31. став (2) Закона, су затражили продужење временског рока за комплетирање Пријаве (поднесак број: 03-26-1-016-2-П/12 дана 22. новембра 2012. године), након чега је Конкурентијски савјет прихватило захтјев и одобрило продужење рока за достављање тражене документације (акт број: 03-26-1-016-3-П/12 од дана 22. новембра 2012. године).

Подносиоци пријаве су у складу са захтјевом Конкурентијског савјета, доставили документацију која је недостајала дана 23. новембра 2012. године, број: 03-26-1-016-4-П/12.

Конкурентијски савјет је Подносиоцима пријаве издало Потврду о прјему уредне и комплетне Пријаве, у смислу члана 30. став (3) Закона, дана 29. новембра 2012. године број: 03-26-1-016-5-П/12.

Подносиоци Пријаве су навели да сматрају како немају обавезу пријаве концентрације од стране овлаштених тијела било које државе, осим Босне и Херцеговине.

Конкурентијски савјет је издао, у складу са чланом 16. став (4) Закона, Обавјештење о достављеној Пријави (акт број: 03-26-1-016-7-П/12 од 29.11.2012. године) у дневној штампи Босне и Херцеговине, у којој је објавило податке о концентрацији, те позвало сва заинтересована лица на достављање писаних коментара у погледу provedбе исте. На предметно Обавјештење, Конкурентијском савјету нису достављене примједбе и мишљења.

1. Судионици у поступку

Судионици концентрације су привредни субјекти Мјешовити холдинг „Електропривреда Републике Српске“ Матично предузеће а.д. Требиње ул. Степе Степановића б.б. Требиње, Босна и Херцеговина и „Хрватска електропривреда“ д.д. Загреб, ул. Града Вуковара бр. 37, Загреб, Република Хрватска.

1.1. Привредни субјект Мјешовити холдинг „Електропривреда Републике Српске“ Матично предузеће а.д. Требиње

Мјешовити холдинг „Електропривреда“ Републике Српске Требиње – Матично предузеће а.д. Требиње, регистровано је у судском регистру Округног суда у Требињу, под бројем: МBS 62-05-0026-11, којег заступа Генерални директор Бранислава Милекић дипл. есс., са основним предметом пословања производња, дистрибуција, достава и трговина електричном енергијом.

Привредни субјект ЕП РС Требиње је Одлуком Владе РС бр. 04/1-012-2000/06 од 7.9.2006. године организовано као Мјешовити холдинг који се састоји од Матичног предузећа а.д. Требиње и 11 зависних предузећа.

Матично предузеће а.д. Требиње је основано као једночлано дионичарско друштво са 100% државним капиталом, са сједиштем у Требињу, ул. Степе Степановића б.б., а

функцију Скупштине дионичара Матичног предузећа а.д. Требиње врши Влада Републике Српске.

Скраћено име Матичног предузећа је МП а.д. Требиње. Матично предузеће а.д. Требиње је већински власник капитала у 10 зависних производних и дистрибутивних предузећа са 65% и 51% капитала у ИРЦЕ.

Удио Матичног предузећа у основном капиталу појединих зависних предузећа ЕП РС Требиње:

Табела 1.

Р.б.	Назив привредног субјекта	Власнички удио (%)
1.	ХЕ на Требишњици а.д. Требиње	64,99822
2.	ХЕ на Дрини а.д. Вишеград	65,00040
3.	ХЕ на Врбасу а.д. Мркоњић Град	64,99942
4.	РиТе Гацко а.д. Гацко	65,00000
5.	РиТе Угљевик а.д. Угљевик	65,00176
6.	Електрокрајина а.д. Бања Лука	65,00559
7.	Електро Добој а.д. Добој	65,00282
8.	Електро Бијелина а.д. Бијелина	65,00260
9.	Електродистрибуција а.д. Пале	62,00825
10.	Електрохерцеговина а.д. Требиње	64,998217
11.	Истраживачко развојни центар – ИРЦЕ	51*
12.	ХЕ Дабар д.о.о. Требиње	100**

Извор: Подаци из Пријаве; *51% односи се на директни удио; ** ЕРС има 30% директног удјела и 70% преко ХЕ на Требишњици а.д. Требиње

ЕП РС Требиње је једна од два партнера у заједничком улагању Нове Електране Републике Српске д.о.о. за производњу и продају електричне енергије Гацко, са сједиштем у Гацку, Индустриска зона б.б., Гацко, Република Српска, БиХ (у даљем тексту: НЕРС).

НЕРС је заједничко улагање између ЕП РС Требиње и Чез а.с. са сједиштем у Духовá 2/1444, 140 53 Праг 4, Република Чешка (ЧЕЗ), у којем ЕРС држи 49 %, а ЧЕЗ 51 % удјела. НЕРС нема удјеле у другим друштвима.

1.2. Привредни субјект Хрватска електропривреда д.д. Загреб

Привредни субјект Хрватска електропривреда д.д. Загреб, ул. Града Вуковарабр. 37, Загреб, Република Хрватска, регистрован је код Трговачког суда у Загребу, под бројем: МБС 080004346, а којег заступа Предсједник управе Златко Корачевић дипл.инг. Основни предмет пословања је производња, пренос, дистрибуција, опскрба и трговина електричном енергијом.

ХЕП Загреб је организован у облику Концерна као групација повезаних друштава (твртке кћерке). Владајуће друштво (Матица) групе је ХЕП Загреб које обавља функцију корпоративног управљања ХЕП групом и гарантује услове за сигурну и поуздану опскрбу

купаца електричном енергијом. Унутар ХЕП групе јасно су одвојена (управљачко, рачуноводствено и правно) друштва која обављају регулисане дјелатности (пренос и дистрибуција) од нерегулисаних дјелатности (производња и опскрба).

а) Производња

ХЕП група располаже са 4.000 MW инсталисане снаге за производњу електричне енергије и 974 MW снаге за производњу топлоте. У саставу ХЕП Производње д.о.о. је 25 хидроелектрана и осам термоелектрана, које као погонско гориво користе ложиво уље, природни гас и угљ, неке од њих у спојеном процесу производе електричну и топлотну енергију и чине окосницу централизованог топлотног система Загреба и Осиека. На подручју БиХ налази се Црпна станица Бушко блато д.о.о. компанија кћерка ХЕП Производње д.о.о.

Осим производње, електричну енергију у групи ХЕП производи и ТЕ Пломин д.о.о. друштво у сувласништву ХЕП Загреб и RWE Power, које управља термоелектраном снаге 210 MW. ХЕП д.д. је сувласник и Нуклеарне електране Кршко у Републици Словенији.

ХЕП обновљиви извори енергије д.о.о. баве се припремом, изградњом и кориштењем обновљивих извора енергије (вјетар, биомаса, сунчева енергија, мали водотоци, геотермалне воде и др.). Укупна производња ХЕП групе у 2011. години износи 12,7 TWh електричне и топлотне енергије.

б) Пријенос и дистрибуција

Уз производне изворе, важан дио система су пријеносна и дистрибуцијска мрежа (укупно 24 хиљаде трансформаторских станица и више од 140 хиљада километара водова различитих напонских нивоа).

ХЕП оператор преносног система д.о.о. и ХЕП Оператор дистрибуцијског система д.о.о. обављају услуге преноса и дистрибуције електричне енергије за потребе судионика на хрватском тржишту.

с) Опскрба

У Хрватској има више од 2,3 милиона купаца, односно мјерних мјеста за испоручену електричну енергију. За опскрбу тарифних купаца задужен је ХЕП Оператор дистрибуцијског система д.о.о. док је у опскрби повлаштених купаца, ХЕП Опскрба д.о.о. изложена конкуренцији осталих електропривредних субјеката на тржишту.

д) Остале енергетске дјелатности

ХЕП Трговина д.о.о. обавља дјелатности купње и продаје електричне енергије, оптимизације рада електрана те трговинског посредовања на домаћем и иностраном тржишту.

ХЕП Топлинарство д.о.о. бави се производњом, дистрибуцијом и опскрбом топлотном енергијом, а дјелује на подручју градова Загреба, Осиека и Сиска те дијела Загребачке жупаније.

ХЕП Плин д.о.о. природним гасом опскрбљује купце на подручју Осјечко-барањске, Пожешко-славонске и Вировитичко-подравске жупаније.

ХЕП-ЕСЦО д.о.о. твртка је за пружање услуга у енергетици која развија, изводи и финансира тржишно утемељене пројекте енергетске учинковитости.

е) Остале дјелатности

АПО д.о.о. услуга заштите околиша консултантска је и инжињеринг компанија специјализована за послове заштите околиша, а посебно за послове с опасним и радиоактивним отпадом, те радиоактивним материјалом.

ХЕП наставно-образовни центар, Велика, образовна је установа која, уз стручно оспособљавање и усавршавање за рад под напоном, поводи програме средњошколског образовања одраслих те организује стручна савјетовања, семинаре и течајеве.

Друштво ХЕП Одмор и рекреација д.о.о. за пружање туристичке и угоститељске услуге, те организацију спортске рекреацију за раднике ХЕП групе.

У априлу 2012. године регистровано је и друштво ХЕП – Развој вишенамјенских некретних пројеката д.о.о.

2. Релевантно тржиште концентрације

Релевантно тржиште концентрације, у смислу члана 3. Закона, те чл. 4. и 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, чини тржиште одређених производа/услуга које су предмет обављања дјелатности на одређеном географском тржишту.

Према одредби члана 4. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта у производном смислу обухваћа све производе и/или услуге које потрошачи и/или корисници сматрају међусобно замјењивим, под прихватљивим условима, имајући у виду посебно њихове битне карактеристике, квалитет, уобичајну намјену, начин употребе, услове продаје и цијене.

Надаље, према члану 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, релевантно тржиште у географском смислу обухваћа цјелокупан или дио територија Босне и Херцеговине на којем привредни субјект дјелује у продаји и/или куповини релевантног производа под једнаким или довољно уједначеним условима и који то тржиште битно разликује од услова тржишне конкуренције на сусједним географским тржиштима.

На основу података из Пријаве, релевантно тржиште производа у конкретном случају је тржиште производње електричне енергије.

Релевантно тржиште у географском смислу сматра се тржиште на цијелом територију Босне и Херцеговине.

Слиједом наведенога, релевантно тржиште концентрације је производња електричне енергије у Босни и Херцеговини.

2.1. Анализа - релевантно тржиште концентрације

Електроенергетски сектор у БиХ пролази кроз опсежан процес реструктурирања. Тренутно у БиХ постоје једино три велика друштва која дјелују на електроенергетском сектору у БиХ:

- Електропривреда Републике Српске а.д. Требиње (у даљем тексту: ЕП РС Требиње);
- Електропривреда Босне и Херцеговине д.д. Сарајево (у даљем тексту: ЕП БиХ Сарајево);
- Електропривреда Хрватске заједнице Херцег Босне д.д Мостар (у даљем тексту: ЕП ХЗХБ Мостар), а које се још увијек не налазе у тржишној конкуренцији.

Сва три привредна субјекта су основана у сврху производње, дистрибуције и продаје електричне енергије, док пренос електричне енергије на државном нивоу врше НОС и Електропренос БиХ Бањалука. Ове три електропривредне твртке послују на три потпуно одвојена територија и ефективно не представљају конкуренте на релевантном тржишту.

Процјена тржишних удјела привредних субјекта судионика концентрације као и њихових главних тржишних конкурентата на релевантном тржишту:

Укупна процјењена производња електричне енергије у Босни и Херцеговини износи:

Табела 2.

Р.б.	Привредни субјект	Укупна производња (GWs)	Тржишни удјел (%)
1.	ЕП БиХ	7.352,47	50,56
2.	ЕП РС	5.295,46	36,42
3.	ЕП ХЗХБ	1.402,00	9,64
4.	Остали произвођачи	490,76	3,38
	Укупно	14.540,69	100,00

Извор: пријава; подаци Државна регулаторна комисија Босне и Херцеговине (ДЕРК);

Укупна производња електричне енергије у Босни и Херцеговини за 2011. годину износила је 14.540,69 GWs, а укупна потрошња на домаћем тржишту износила је 12.592,57 GWs. Укључујући и 876,00 GWs које је Алуминиј д.д. Мостар набавио слободно на тржишту као квалификовани купац (увоз). Дакле, тржишни удио ЕП РС Требиње прије предметне концентрације је у Босни и Херцеговини је 36,42%.

Након што се реализује пројекат изградње ХЕ Дубровник II или након 2017. године у ЕП РС Требиње, производња ће бити повећана за 318,4 GWs. Ово повећање производних капацитета може повећати удио ЕП РС Требиње на релевантном тржишту, али ни у којем случају преко 39%. При томе треба имати у виду да ће 50 % произведене енергије припасти ХЕП Загреб.

3. Обавеза пријаве концентрације

У складу са чланом 14. став (1) тачке а) и б) Закона, обавеза пријаве концентрације постоји када судионици концентрације продајом роба и/или услуга остваре на свјетском тржишту 100 милиона КМ по завршном рачуну у години која је претходила концентрацији и када укупни годишњи приходи сваког од најмање два привредна субјекта судионика концентрације остварени продајом роба и/или услуга на тржишту Босне и Херцеговине износе најмање 8 милиона КМ по завршном рачуну у години која је претходила концентрацији, или ако је њихов заједнички удио на релевантном тржишту већи од 40,0%.

Укупни годишњи приходи судионика концентрације (и с њима повезаних привредних субјеката), на дан 31. децембра 2011. године, износе:

Табела 3.

	ЕП РС Требиње	ХЕП Загреб
	Приход у КМ	Приход у КМ
Свијет	(..)** ²	(..)**
БиХ	(..)**	(..)**

Извор: подаци из Пријаве *курсна листа ЦББИХ дан 11.12.2012.године (прерачун са ХРК у БАМ)

Годишњи приходи судионика концентрације (Табела 3.) представљају укупне приходе остварене продајом роба и/или услуга (без пореза на додатну вриједност и других директних пореза), у смислу члана 9. тачка х) Одлуке о начину подношења пријаве и критеријумима за оцјену концентрација привредних субјеката.

² (..)**-подаци представљају пословну тајну у смислу чланка 38. Закона о конкуренцији.

Чланом 14. став (3) Закона је утврђено да у случају да се концентрација односи на спајање или припајање дијела или дијелова једног или више привредних субјекта, без обзира да ли ти дијелови имају статус правног лица, при израчуну прихода, обрачунаваће се само приход оних дијелова привредног субјекта који су предметом контроле концентрације.

Анализом наведених података утврђено је да судионици предметне концентрације не испуњавају услове из члана 14. став (1) тачка а) и б) Закона јер укупни приход привредног субјекта ЕП РС Требиње остварен продајом роба и/или услуга на свјетском тржишту износи мање од 100 милиона КМ (Табела 3.), а укупни приход привредног субјекта ХЕП Загреб остварен продајом роба и/или услуга на тржишту Босне и Херцеговине износи мање од 8 милиона КМ.

Такођер, судионици концентрације нису испунили нити услов да је њихов заједнички тржишни удио на релевантном тржишту већи од 40,0% (Табела 1.).

4. Правни основ и облик пријаве концентрације

Правни основ концентрације представља Меморандум о разумијевању за Пројекат изградње Хидроелектране Дубровник II фаза, којим је исказана намјера заједничког улагања на дугорочној основи два независна привредна субјекта. Меморандум о разумијевању потписан је дана 3. октобра 2012. године у Требињу од стране овлашћених заступника ХЕП Загреб, тј. Предсједника Управе г. Златка Корачевића, с једне стране и овлашћених заступника ЕП РС Требиње, тј. Генералног директора гђе. Браниславе Милекић и Извршног директора за инвестиције и развој г. Владислава Вадичића, с друге стране.

Потписани Меморандум о разумијевању је необавезујућег и прелиминарног карактера.

Правни облик концентрације, у складу са чланом 12. став (1), тачка ц) Закона представља заједничко улагање на дугорочној основи, два или више привредних субјеката, који дјелују као независни привредни субјекти.

5. Оцјена пријаве концентрације

Конкурентијски савјет је утврдио из података Пријаве и достављене документације да концентрација не испуњава услове из члана 14. став (1) Закона.

Узимајући у обзир наведено, Конкурентијски савјет је одлучио као у диспозитиву овог Закључка.

6. Административна такса

Подносилац пријаве на овај Закључак, у складу са чланом 2. став (1) тарифни број 108. тачка ц) Одлуке о административним таксама у вези процесних радњи пред Конкурентијским савјетом («Службени новине БиХ», број 30/06 и 18/11) је дужан платити административну таксу у укупном износу од 1.000,00 КМ у корист Буџета институција Босне и Херцеговине.

7. Поука о правном лијеку

Против овога Закључка није дозвољена жалба.

Незадовољна страна може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема, односно објаве овога Закључка.

Предсједница

Гордана Живковић

Доставити:

- **Подносиоцу пријаве**
- **у спис**
- **архив Конкурентијског савјета**